

ΜΠΙΛ ΒΙΟΛΑ

Επιλογές από τη συλλογή του ΕΜΣΤ

BILL VIOLA

Selections from the EMST collections

19 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

έως 12 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2008

στο Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Ελευσίνας

“Λεωνίδα Κανελλόπουλος”

ΕΜΣΤ

ΕΘΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ ΔΗΜΟ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ
NATIONAL MUSEUM OF CONTEMPORARY ART IN COLLABORATION WITH THE MUNICIPALITY OF ELEFSIS

ΜΠΙΛ ΒΙΟΛΑ

Επιλογές από τη συλλογή του ΕΜΣΤ

BILL VIOLA

Selections from the EMST collections

ΕΘΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ ΔΗΜΟ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ
NATIONAL MUSEUM OF CONTEMPORARY ART IN COLLABORATION WITH THE MUNICIPALITY OF ELEFSIS

Exhibition Έκθεση

Director Διεύθυνση
Anna Kafetsi Άννα Καφέτση

Curator Επιμέλεια
Stamatis Schizakis Σταμάτης Σχιζάκης

Technical installation consultant Σύμβουλος οπτικοακουστικής εγκατάστασης
Makis Faros Μάκης Φάρος

Catalogue Κατάλογος

Editor Επιμέλεια
Stamatis Schizakis Σταμάτης Σχιζάκης

Design Σχεδιασμός εντύπου
Dimitris Fragoulakis Δημήτρης Φραγκουλάκης

Printing Εκτύπωση
Boukouvelas Publications Εκδόσεις Μπουκουβάλα

Translations Μεταφράσεις
Tonis Mozer Τόνις Μόζερ
Katerina Giannoulaki Κατερίνα Γιαννουλάκη

- © Texts: National Museum of Contemporary Art, Athens, Electronic Arts Intermix, New York
© Works: Electronic Arts Intermix, New York
© Photo credits: Courtesy of Electronic Arts Intermix, New York
© National Museum of Contemporary Art, 2008
- © Κείμενα: Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Electronic Arts Intermix, Νέα Υόρκη
© Έργα: Electronic Arts Intermix, Νέα Υόρκη
© Φωτογραφικά δικαιώματα: Ευγενική παραχώρηση Electronic Arts Intermix, Νέα Υόρκη
© Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, 2008

Έχουμε την τύχη για δεύτερη συνεχή χρονιά να συνεργαστούμε με το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης.

Μια συνεργασία που επεδίωξε και συνεχίζει να στηρίζει ο Δήμος μας αφού πιστεύει στο σύγχρονο πρόσωπο της τέχνης σαν ιστορική πλέον αναγκαιότητα που διευρύνει τα όρια των αισθητικών αντιλήψεων και της ανθρώπινης εμπειρίας. Η σύγχρονη τέχνη όπως και όλες οι μορφές της τέχνης δεν μπορεί παρά να είναι ένα κοινωνικό αγαθό για το οποίο ο κάθε πολίτης θα πρέπει να έχει την δυνατότητα της επικοινωνίας, της πρόσληψης και της συμμετοχής, κάτι που σταθερά εδώ και χρόνια με παράλληλες δραστηριότητες επιδιώκουμε. Η φετινή συνεργασία με το ΕΜΣΤ στα πλαίσια του φεστιβάλ Αισχυλείων 2008 θα μας δώσει την δυνατότητα να γνωρίσουμε έργα του Bill Viola που ανήκουν στις συλλογές του Μουσείου και θεωρείται ένας από τους πρωτοπόρους καλλιτέχνες της video art .

Η συνάντηση με το έργο μιας διεθνούς προσωπικότητας στον χώρο της τέχνης, με το έργο ενός από τους κορυφαίους καλλιτέχνες που βοήθησαν ώστε το βίντεο να αποτελέσει ιστορικά ένα ζωτικό εργαλείο έκφρασης για την σύγχρονη τέχνη, δεν μπορεί παρά να είναι μια μεγάλη ευκαιρία και μια σημαντική εμπειρία για τους συμμετέχοντες. Για τις δυνατότητες που μας δίνονται από την δημιουργία τέτοιων γεγονότων θέλω να ευχαριστήσω ιδιαίτερα την Διευθύντρια του ΕΜΣΤ κα Καφέτση για την συνεχή υποστήριξη που παρέχει στα εικαστικά δρώμενα της πόλης μας αλλά και όλους όσους τόσο από τη πλευρά του Μουσείου όσο και του Δήμου μας βοήθησαν για να πραγματοποιηθεί αυτή η έκθεση.

Ο Δήμαρχος Ελευσίνας
Γιώργος Αμπατζόγλου

For second consecutive year we have the chance to collaborate with the National Museum of Contemporary Art .

A collaboration that our Municipality pursued and continues supporting because we consider the contemporary aspect of art as an historical necessity that extends the limits of aesthetic perceptions and of human experience.

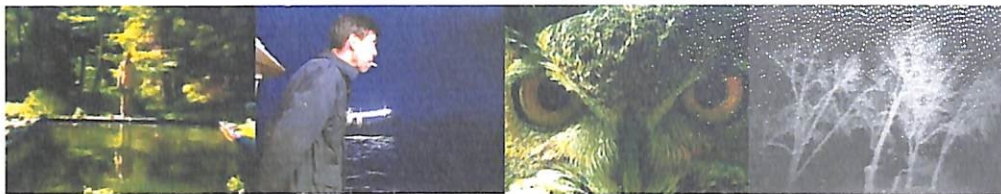
Contemporary Art, as all forms of art, is a social good for which each citizen should have the possibility of communication, engagement and participation, an aim that we constantly intend for years with parallel activities.

This year's collaboration with the National Museum of Contemporary Art in the frames of the "Aischyleia" 2008 festival, will give us the opportunity to meet with the work of Bill Viola, selected from the EMST Collections, who is considered as one of the pioneers in the history of videoart .

In addition, the acquaintance with the work of an international artistic personality, with the creations of one of the leading artists that helped in order that the video becomes historically a vital expressing tool for contemporary art, constitutes a unique occasion and an important experience for all the participants.

For the possibilities given to us from the creation of such events I would particularly like to thank the Director of the National Museum of Contemporary Art, Mrs Anna Kafetsi for her constant support in the conjectural events of our city and also all those that on behalf of the Museum and our Municipality assisted for the achievement of this exhibition.

The Mayor
Giorgos Ampatzoglou

Πρόλογος

Στο πλαίσιο της εκθεσιακής μας πολιτικής, που ως βασικό της στόχο έχει την ουσιαστική επαφή και εξοικείωση του κοινού με τις νέες πειραματικές μορφές και κριτικές αναζητήσεις της σύγχρονης τέχνης, διοργανώνουμε σε συνεργασία με τον Πολιτιστικό Οργανισμό του Δήμου Ελευσίνας για 2^η συνεχή χρονιά έκθεση με έργα από τη συλλογή του Εθνικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης στο πολιτιστικό κέντρο του Δήμου «Λ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ»

Στην έκθεση *Μπιλ Βιόλα, Επιλογές από τη συλλογή του ΕΜΣΤ* παρουσιάζονται αντιπροσωπευτικά έργα ενός από τους σημαντικότερους εκπροσώπους στην ιστορία της βιντεοτέχνης, από τα τέλη της δεκαετίας του '70 ως τις αρχές τις δεκαετίας του '90.

Μέσα από τη διερεύνηση μιας νέας αφηγηματικότητας στα έργα του Μπιλ Βιόλα αναφερόμαστε στην ποιητική και συγχρόνως στοχαστική διάσταση της βιντεοτέχνης. Μέσα από την παρατήρηση της φύσης και του πραγματικού, την εναλλαγή και τη διαλεκτική σύναψη φωτεινών και σκοτεινών όψεων, της γέννησης και του θανάτου, της ημέρας και της νύχτας, της κίνησης και της ακινησίας κ.ά., ο καλλιτέχνης στοχάζεται με τη βοήθεια ενός ιδιότυπου συγκρητισμού από τον οποίο δεν λείπει ο Ηράκλειτος, η Γνώση, οι ανατολικές φιλοσοφίες και ο σουφισμός, η μοίρα του ανθρώπου και του κόσμου. Η ομορφιά που με το έργο του επιστρέφει στη σύγχρονη τέχνη αναδύεται από μεγάλο πνευματικό βάθος, στο οποίο συνυπάρχουν ορατά και αόρατα, μνήμη και παρόν, αυτοβιογραφικά στοιχεία και αρχαίες τελετουργίες.

Ευχαριστώ θερμά για τη συνεργασία τον Δήμαρχο Ελευσίνας κ. Γιώργο Αμπατζόγλου, τον Αντιδήμαρχο και Πρόεδρο του Πολιτιστικού Οργανισμού κ. Γαβριήλ Καμπάνη, και τον υπεύθυνο της Δημοτικής Πινακοθήκης κ. Γιώργο Σκιάνη, καθώς και τους συνεργάτες μου στο Μουσείο, τον επιμελητή της έκθεσης Σταμάτη Σχιζάκη, τον Μάκη Φάρο για την τεχνική εγκατάσταση των έργων και όλους όσοι εργάστηκαν για την υλοποίηση της.

ANNA ΚΑΦΕΤΣΗ

Διευθύντρια του Εθνικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης

Prologue

In the framework of our exhibition policy, which aims in familiarizing the public with the new, experimental and critical investigations of contemporary art, we collaborate for the 2nd continuous year with the Cultural Organization of the Municipality of Elefsis to present an exhibition with works from the collection of the National Museum of Contemporary Art in the "L. KANELLOPOULOS" Cultural Centre.

The exhibition *Bill Viola, Selections from the EMST Collections*, consists of representative works from the late 70s to the early 90s, made by one of the most important artists in the history of videoart.

Through the investigation of a new narrativity in the works by Bill Viola one is transferred to a poetical and at the same time contemplative dimension of video art. By means of observation of nature and reality, the alternation and dialectical joining of lighted and darkened aspects, of birth and death, day and night, motion and immobility, and so forth and so on, the artist meditates, assisted by a sceptical kind of syncretism, based on Heraclitus, Gnosticism, Eastern philosophy and Sufism, on the fate of mankind and of the world. The beauty which returns to contemporary art through his work, emerges from a great spiritual depth, in which the visible and invisible, memory and the present moment, autobiographical elements and ancient ritual co-exist.

I warmly thank for our collaboration the Mayor of Elefsis, Mr Georgios Abatzoglou, the alderman and Chairman of the Elefsis Cultural Organization, Mr. Gabriel Kampanis, and the head of the Municipal Gallery, Mr. Giorgos Skianis, as well as my collaborators at the museum, the curator of the Exhibition Stamatis Schizakis, Makis Faros for the technical installation of the works, and everyone else who contributed to the staging of this exhibition.

ANNA KAFETSI

Director of the National Museum of Contemporary Art

The Reflecting Pool - Collected Work 1977-1980

(Η αντανάκλαση της λιμνούλας - Συλλογή έργων 1977-1980)

62', έγχρωμο, ήχος

The Reflecting Pool 1977-79 (Η αντανάκλαση της λιμνούλας), 7', έγχρωμο, ήχος

Moonblood 1977-79 (Αίμα της Σελήνης), 12' 48", έγχρωμο, ήχος

Silent Life 1979 (Σιωπηλή Ζωή), 13' 14", έγχρωμο, ήχος

Ancient of Days 1979-81, 12' 21", έγχρωμο, ήχος

Vegetable Memory (Φυτική Μνήμη) 1978-80, 15' 13", έγχρωμο, ήχος.

Αρ. Εισ. 34-38/2000

Ο Βιόλα περιγράφει το *The Reflecting Pool* ως «μια συλλογή από πέντε ανεξάρτητα έργα που, αν ιδωθούν στο σύνολο τους, περιγράφουν τα στάδια ενός προσωπικού ταξιδιού μέσω εικόνων μετάβασης - από τη μέρα στη νύχτα, από την κίνηση στην ακινησία, από το χρόνο στην αχρονικότητα κτλ. Κάθε έργο διερευνά συγκεκριμένες τεχνικές και τεχνολογίες του βίντεο, σε συνδυασμό με τις χωροταξικές δυνατότητες του στερεοφωνικού ήχου.

Στο έργο που δίνει τον τίτλο του στη συλλογή, η μοναδική κίνηση και αλλαγή σε μια κατά τα άλλα ακίνητη σκηνή περιορίζεται στις αντανάκλασεις πάνω στην επιφάνεια μιας λιμνούλας μέσα στο δάσος. Ακίνητος μέσα στο χρόνο, ένας άνθρωπος εμφανίζεται μετέωρος, σταματημένος στον αέρα την ώρα που πηδάει πάνω από το νερό, καθώς οι τεχνικές παγώματος του καρτέ και της πολλαπλής τοποθέτησης συνδέουν διαφορετικά επίπεδα χρόνου σε μια συγκροτημένη εικόνα. Ο Βιόλα γράφει ότι «το έργο αναφέρεται στην ανάδυση του ατόμου μέσα στον φυσικό κόσμο, σαν ένα είδος βαφτίσματος».

Ο ίδιος περιγράφει το *Moonblood* (Αίμα της σελήνης) ως «έκφραση της αρχής της θηλυκότητας, ένα έργο σε

τρία μέρη που αναφέρεται σε μια προσωπική θεώρηση της γυναικείας και της μητέρας. Η μέρα και η νύχτα συγκλίνουν στο περιγράμμα μιας γυναικείας σ' ένα παράθυρο - ένας ορμητικός χειμωνιάτικος καταρράκτης, και οι γαλήνιες εναλλαγές του φωτός μέσα σ' ένα ποτήρι νερό, δημερώματα στην έρημο». Το *Silent Life* (Σιωπηλή ζωή) καταγράφει τις πρώτες ώρες και μέρες της ζωής μέσα από μια σειρά εικόνες νεογνών σ' ένα μαιευτήριο. Το ψυχρό νοσοκομειακό περιβάλλον και η αίσθηση του ευάλωτου που δίνουν οι χειρονομίες και οι εκφράσεις των μωρών υποβάλλουν την ιδέα μιας πρωτογενούς σχέσης μεταξύ γέννησης και θανάτου.

Το *Ancient of Days* είναι μια εκπληκτική σειρά από «κανόνες και φούγκες για βίντεο» που περιλαμβάνει τις πιο εξελιγμένες δομικές και μεταφορικές εξερευνήσεις που έχει κάνει ο Βιόλα σχετικά με το χρόνο. Εφαρμόζει μαθηματικές σχέσεις για να δημιουργήσει εικόνες που χαρακτηρίζονται από χρονική συμμετρία, δυαδικότητα και αντιμετάθεση - τα χρονικά αντίστοιχα μουσικών συνθετικών αρχών όπως η αντίστιξη και η σειραϊκή μουσική. Οι εκπληκτικές χρονικές παρεμβάσεις -μια πανοραμική άποψη 180 μοιρών ενός δρόμου της Νέας Υόρκης, από τις πρωινές μέχρι τις βραδινές ώρες, μια εικόνα του όρους Rainier όπου το μπροστινό μέρος και το φόντο εμφανίζονται σε διαφορετική χρονική κλίμακα- εκτυλίσσονται ως συμβολικές μεταμορφώσεις φυσικών και αστικών τοπίων.

Ο τίτλος του *Vegetable Memory* (Φυτική μνήμη) προέρχεται από τα έργα του Τζαλαουντίν Ρουμί, του πέρονη ποιητή του 13ου αιώνα. Σαν «ένα είδος χρονικού μεγεθυντικού φακού», η ταινία διερευνά το αντιληπτικό φαινόμενο της επαναλαμβανόμενης κυκλικής θέασης. Μια σειρά εικόνων από την ψαραγορά Τσουκίγι του Τόκιο επαναλαμβάνονται σε ολοένα πιο αργούς κύκλους έτσι ώστε σταδιακά να αλλάζει η μορφή, η αίσθηση και τελικά το νόημα των αρχικών εικόνων, που τείνουν προς το υποκειμενικό και το ζωγραφικό.

© Κείμενο: Αποσπάσματα από τον διαδικτυακό κατάλογο του EAI (<http://www.eai.org>) Συντάκτης: Lory Zippay

The Reflecting Pool - Collected Work 1977-80

62 min, color, sound

The Reflecting Pool 1977-79, 7', colour, with sound

Moonblood 1977-79, 12' 48", colour, with sound

Silent Life 1979, 13" 14', colour, with sound

Ancient of Days 1979-81, 12' 21", colour, with sound

Vegetable Memory, 1978-80, 15' 13", colour, with sound

Inv. No. 34-38/2000.

Viola describes *The Reflecting Pool* as “a collection of five independent works which, taken as a whole, describe the stages of a personal journey using images of transition -from day to night, motion to stillness, time to timelessness, etc. Each work explores specific video techniques and technologies, in combination with the spatial potentials of stereo sound.”

In the title work, all movement and change in an otherwise still scene is confined to the reflections on the surface of a pool in the woods. Suspended in time, a man hovers in a frozen, midair leap over the water, as subtle techniques of still-framing and multiple keying join disparate layers of time into a single coherent image. Viola writes that “the piece concerns the emergence of the individual into the natural world -a kind of baptism.” He describes *Moonblood* as “an expression of the feminine principle, a work in three parts relating to a personal concept of woman and mother. Day and night converge within the silhouette of a woman at a window -a rushing waterfall in winter, and the serene interplay of changing dawn light unfolds within a glass of water at dawn in the desert.” *Silent Life* records the first hours and days of life through a series of portraits of newborn babies in a hospital nursery. The alienating hospital environment, and the vulnerability of the babies' pre-lingual gestures and expressions, suggests a primal linking of birth and death.

Ancient of Days is a remarkable series of “canons and fugues for video” that comprises Viola's most sophisticated structural and metaphorical explorations of time. Mathematical notations of precise time-code editing were applied to construct illustrations of temporal symmetry, duality and transposition -time-based equivalents of musical compositional principles such as counterpoint and serialism. Astonishing temporal interventions -a 180-degree pan gazing downward on a New York City street that progresses from day to night, an image of Mount Rainier in which the foreground and background unfold in different time planes -unfold as symbolic transformations of natural and urban landscapes.

The title of *Vegetable Memory* derives from the writings of Jalaludin Rumi, a 13th-century Persian poet. Evolving as what he terms a “kind of temporal magnifying glass”, the tape explores the perceptual phenomenon of repetitive, cyclic viewing. A loop of images recorded at the Tsukiji fish market in Tokyo is extended in progressively slower cycles, changing the form, feeling and ultimately the meaning of the original images as they move further into the

subjective and pictorial.

© Text: Excerpted from the EAI Online Catalogue (<http://www.eai.org>) Edited by Lory Zippay

Hatsu Yume (Πρώτο όνειρο), 1981

Βιντεοταινία διάρκειας 56', έγχρωμη, με ήχο
Αρ. Εισ. 40/2000

Ο Βιόλα γράφει: «Σκεφτόμουν το φως και τη σχέση του με το νερό και τη ζωή, καθώς και το αντίθετο -το σκοτάδι ή τη νύχτα και το θάνατο. Το βίντεο αντιμετωπίζει το φως όπως το νερό, που γίνεται ρευστό μέσα στο σπλήνα του βίντεο. Το νερό δίνει ζωή στα ψάρια, όπως το φως δίνει ζωή στον άνθρωπο. Η στερία είναι ο θάνατος του ψαριού - το σκοτάδι είναι ο θάνατος του ανθρώπου.» Το *Hatsu Yume* είναι ένα εξαιρετικά όμορφο μεταφορικό έργο που ξεδιπλώνεται σαν όνειρο. Ο Βιόλα συνδυάζει την προσωπική παρατήρηση της ιαπωνικής κουλτούρας με μια μεταφυσική θεώρηση της ζωής, του θανάτου και της φύσης μέσα από τη συμβολική διερεύνηση της σχέσης του βίντεο με το φως και την αντανάκλαση. Ο τρόπος με τον οποίο ο Βιόλα βλέπει την κουλτούρα και τα τοπία της Ιαπωνίας αναπτύσσεται μέσω μιας δραματικής γλώσσας με σχεδόν ψευδαισθησιακή γραφή και ζωηρές εικόνες. Ένας ακίνητος βράχος σε μια βουνοπλαγιά μοιάζει να αλλάζει μέγεθος και κλίμακα με το πέρασμα του χρόνου και του φωτός, μια σκηνή της πόλης φωτίζεται από ένα μόνο σπίρτο, ενώ σε μια νυχτερινή σκηνή στον ωκεανό οι τράτες των ψαράδων ψαρεύουν φωτεινά καλαμάρια χρησιμοποιώντας για δόλωμα το φως. Ο Βιόλα δημιουργεί συνταρακτικές αλληγορίες με το φως ως μεταφυσικό κατασκεύασμα.

© Κείμενο: Αποσπάσματα από τον διαδικτυακό κατάλογο του EAI (<http://www.eai.org>) Συντάκτης: Lory Zippay

Hatsu Yume (First Dream), 1981

Duration 56', colour, with sound
Inv. No. 40/2000

Viola writes: "I was thinking about light and its relation to water and to life, and also its opposite -darkness or the night and death. Video treats light like water -it becomes fluid on the video tube. Water supports the fish like light supports man. Land is the death of the fish -darkness is the death of man". Unfolding as a dreamlike trance, *Hatsu Yume* is a startlingly beautiful, metaphorical work. Viola fuses a personal observation of Japanese culture with a metaphysical contemplation of life, death and nature, achieved through a symbolic exploration of video's relation to light and reflection. Viola's vision of the Japanese culture and landscape evolves in a dramatic language of almost hallucinatory passages and vivid images. An immobile rock on a mountainside appears to change in size and scale with the shifting passage of time and light; an urban scene is illuminated by a single match; fishermen trawl on a black ocean at night, hauling in luminous squids using light as bait. Throughout, Viola creates haunting allegories of light as a metaphysical construct.

© Text: Excerpted from the EAI Online Catalogue (<http://www.eai.org>) Edited by Lory Zippay

I Do Not Know What It Is I Am Like

(Δεν ξέρω τι είναι αυτό με το οποίο μοιάζω), 1986
Βιντεοταινία διάρκειας 89', έγχρωμη
Αρ. Εισ. 41/2000

Ένα από τα σημαντικότερα έργα σε βίντεο, το *I Do Not Know What It Is I Am Like* αποτελεί μια επική αναζήτηση υπέρβασης και αυτογνωσίας. Ο Βιόλα περιγράφει το έργο αυτό ως «μια προσωπική διερεύνηση των εσωτερικών καταστάσεων και των διασυνδέσεων με τη ζωή και τη συνείδηση που φέρουμε όλοι μέσα μας». Ο τίτλος προέρχεται από το Rig-Veda, το σανσκριτικό πνευματικό κείμενο που περιγράφει την πορεία μέσα από τη γέννηση, τη συνείδηση, την πρωτόγονη ύπαρξη, τη διαίσθηση, τη γνώση, την ορθολογική σκέψη και την πίστη με στόχο την

κατάκτηση μιας υπερβατικής πραγματικότητας «πέρα από τους νόμους της φυσικής». Μέσα από δυνατές εμβληματικές εικόνες και αλληγορικά κείμενα, ο Βιόλα αρθρώνει μια δραματική αναζήτηση της αυτογνωσίας μέσω της γνώσης του Άλλου, που ενσαρκώνεται εδώ σαν μια σαμανιστική θεώρηση της ζωής και της συνείδησης.

Αποτελούμενη από πέντε μέρη -Il Corpo Scuro (Το σκούρο σώμα), The Language of the Birds (Η γλώσσα των πουλιών), The Night of Sense (Η νύχτα της αίσθησης), Stunned by the Drum (Αποσβολωμένος από το τύμπανο) και The Living Flame (Η ζωντανή φλόγα)- η ταινία οραματίζεται ένα μεταφυσικό ταξίδι της ορθολογικής και της διαισθητικής σκέψης από τον φυσικό κόσμο στις πνευματικές τελετουργίες. Η ποιητική εξερεύνηση που κάνει ο Βιόλα στο υποκείμενο και το αντικείμενο, στο παρατηρείν και το παρατηρούμεν και η αναζήτηση της αυτογνωσίας συνοψίζονται σε μια ανεξίτηλη εικαστική μεταφορά: στο είδωλο του καλλιτέχνη όπως καθρεφτίζεται στην ίριδα του ματιού μιας κουκουβάγιας.

I Do Not Know What It Is I Am Like, 1986

Duration 89', colour, with sound
Inv. No. 41/2000

One of the major works in video, *I Do Not Know What It Is I Am Like* envisions an epic quest for transcendence and self-knowledge. Viola describes this work as a "personal investigation of the inner states and connections to animal consciousness we all carry within". The title is taken from the Rig-Veda, the Sanskrit spiritual text that defines a procession through birth, consciousness, primordial existence, intuition, knowledge, rational thought, and faith, to arrive at a transcendent reality "beyond the laws of physics". Unfolding in powerful, emblematic images and allegorical passages, Viola

articulates a dramatic quest for self-knowledge through an awareness of the Other, embodied here by a shamanistic vision of animal consciousness. Structured in five parts, *Il Corpo Scuro* (The Dark Body), *The Language of the Birds*, *The Night of Sense*, *Stunned by the Drum*, and *The Living Flame*, the tape envisions a metaphysical journey of rational and intuitive thought, from the natural world to spiritual rituals. Viola's poetic investigation of subject and object, observing and being observed, and his search for knowledge of the self is encapsulated in an indelible visual metaphor: an image of the artist reflected in the pupil of an owl's eye.

© Text: Excerpted from the EAI Online Catalogue (<http://www.eai.org>) Edited by Lory Zippay

The Passing

(*Το Πέρασμα*), 1991

Βιντεοταινία διάρκειας 54'13'', ασπρόμαυρη
Αρ. Εισ. 42/2000

Το έργο κάνει ένα ατμοσφαιρικό ταξίδι στις περιοχές της συνειδησης, του υποσυνειδητου και στην έρημη γη των νοτιοδυτικών ΗΠΑ, συμπλέκοντας τον ύπνο, τα όνειρα και το δράμα της καθημερινής ζωής σ' ένα εκπληκτικό αριστούργημα. Τοποθετημένος στο κέντρο αυτής της προσωπικής εξερεύνησης του μεταλλαγμένου χρόνου και χώρου, ο Βιόλα αναπαριστά τη θνητότητα του μέσα από τις εικόνες ενός νεογέννητου βρέφους, της πεθαμένης μητέρας του ή του ίδιου του σώματος του να πλέει βυθισμένο στο νερό. Λιτό αλλά συγχρόνως δυνατό, από το γεγονός ότι έχει γυριστεί ασπρόμαυρο, το *The Passing* υπερασπίζεται την ιδέα ύπαρξης ενός περατού

αγωγού μεταξύ πραγματικού και σουβραλιστικού. Η πολύ χαρακτηριστική ηχητική επένδυση, με τη βαριά ανάσα του ίδιου του καλλιτέχνη, ζύπνιου ή κοιμισμένου, παρασύρει τον θεατή σε μια απόκοσμη τοπιογραφία. Η Ειμυ Τώμπιν του Village Voice χαρακτηρίζει το έργο «αφάνταστα όμορφο» και τον Βιόλα «κορυφαίο καλλιτέχνη της βιντεοτέχνης», γράφοντας ότι «ορισμένες εικόνες (...) πετάγονται μέσα από το σκοτάδι, τρεμοπαίζουν και χάνονται, λαμπερές και εφήμερες σαν διάπτοντες αστέρες».

© Κείμενο: Αποσπάσματα από τον διαδικτυακό κατάλογο του EAI (<http://www.eai.org>) Συντάκτης: Lory Zippay

The Passing, 1991

Duration 54' 13", B & W, with sound
Inv. No. 42/2000

The Passing hauntingly travels the terrains of the conscious, the subconscious, and the desert landscapes of the Southwest, melding sleep, dreams and the drama of waking life into a stunning masterpiece. Viola, placed at the center of this personal exploration of altered time and space, represents his mortality in such forms as a glistening newborn baby, his deceased mother, and the artist himself, floating, submerged under water. Starkly yet poignantly rendered in black and white, *The Passing* re-enforces the notion of a permeable conduit between reality and surreality. An irrepressible soundtrack of Viola's labored breathing in sleeping and wakefulness serves to pull the viewer through an otherworldly topography. Amy Taubin of the Village Voice hails *The Passing* as «awesomely beautiful» and deems Bill Viola «a world-class video artist». She writes, "Some of the images... burst out of the darkness, shimmer and fade as radiant and ephemeral as shooting stars."

© Text: Excerpted from the EAI Online Catalogue (<http://www.eai.org>) Edited by Lory Zippay

Γεννήθηκε το 1951 στη Νέα Υόρκη. Το 1973 αποφοίτησε από το Experimental Studios του College of Visual and Performing Arts του Syracuse University της Νέας Υόρκης (BFA) όπου μαθήτευσε δίπλα στον καθηγητή Jack Nelson. Κατά τη διάρκεια των σπουδών του φτιάχνει τις πρώτες του βιντεοταινίες, γνωρίζει τον συνθέτη πειραματικής μουσικής David Tudor και εργάζεται ως βοηθός εκθέσεων για καλλιτέχνες όπως ο Nam June Paik και ο Peter Campus. Το 1974 πραγματοποιεί την πρώτη του ατομική έκθεση, με τέσσερα βίντεο και ηχητικές εγκαταστάσεις, στο The Kitchen της Νέας Υόρκης. Τη διετία 1974-76 υπήρξε τεχνικός διευθυντής στο στούντιο βιντεοτέχνης Art / Tapes / 22 της Φλωρεντίας. Εκεί θα γνωρίσει και θα συνεργαστεί με σημαντικούς καλλιτέχνες της πρωτοπορίας όπως ο Giulio Paolini, ο Γιάννης Κουνέλλης, ο Mario Merz και ο Vito Acconci. Από το 1976 έως το 1983 ήταν επισκέπτης καθηγητής στο WNET / Thirteen Television Laboratory στη Νέα Υόρκη. Την ίδια περίοδο πραγματοποίησε σειρά ταξιδιών στο Νότιο Ειρηνικό, στην Ινδονησία, στον Καναδά, στην Αυστραλία, στην Τυνησία και την Ινδία στο πλαίσιο εθνολογικών και μουσικολογικών ερευνών. Απόρροια αυτών των ταξιδιών θα είναι το *The Reflecting Pool*, μια συλλογή με πέντε βίντεο-έργα. Από το 1980 έως το 1981 έζησε στην Ιαπωνία στο πλαίσιο ενός προγράμματος αμοιβαίων πολιτιστικών ανταλλαγών ανάμεσα στις ΗΠΑ και την Ιαπωνία. Κατά τη διαμονή του εκεί μελέτησε τον Βουδισμό, με δάσκαλο τον ζωγράφο Daien Tanaka, και υπήρξε φιλοξενούμενος καλλιτέχνης στο Sony Corporation's Atsugi Laboratories. Το 1983 δίδαξε βίντεο στο California Institute for the Arts στην Βαλένθια και το 1984 υπήρξε φιλοξενούμενος καλλιτέχνης στο San Diego Zoo στην Καλιφόρνια, προκειμένου να εξετάσει τις μορφές της ζωικής συνειδησης. Εκτός από την Ιαπωνία θα ταξιδέψει επίσης στα Ιμαλάια, στα Νησιά Φίτζι, στην Νότια Ντακότα και στις νοτιοδυτικές ΗΠΑ με σκοπό πάντα τη μελέτη των ιδιαίτερων πολιτισμικών και φυσικών χαρακτηριστικών του κάθε τόπου. Από τις αρχές της δεκαετίας του '70 ο Βιόλα έχει δημιουργήσει βιντεοταινίες, βιντεοεγκαταστάσεις, ηχητικά περιβάλλοντα, έργα για τηλεοπτικές μεταδόσεις, δράσεις με ηλεκτρονική μουσική κ.α. Σήμερα θεωρείται ένας από τους πρωτοπόρους καλλιτέχνες του βίντεο, καθώς συνέβαλε αποφασιστικά στην καθιέρωση του ως μορφή της σύγχρονης τέχνης. Στα έργα του εστιάζει σε εμπειρίες του ανθρώπου, όπως η γέννηση και ο θάνατος, επηρεασμένος τόσο από πνευματικές παραδόσεις των ανατολικών θρησκειών όσο και από τον χριστιανικό

μυστικισμό, ενώ συχνά χρησιμοποιεί τη σύγχρονη τεχνολογία - όπως οι μεγάλοι δάσκαλοι του παρελθόντος χρησιμοποιούσαν την παραδοσιακή ζωγραφική - για να εξερευνήσει την δύναμη και την πολυπλοκότητα των ανθρώπινων συναισθημάτων. Ανάμεσα στα πιο σημαντικά έργα αυτής της περιόδου συγκαταλέγονται το *Hatsu-Yume* (1981), η εγκατάσταση *Room for St. John of The Cross* (1983), το *The Passing* (1991) και το *Nantes Triptych* (1992). Το 1995 εκπροσώπησε τις Η.Π.Α. στην 46^η Μπιενάλε της Βενετίας με το έργο *Buried Secrets*. Την ίδια χρονιά θα κυκλοφορήσει το *Bill Viola: Reasons for Knocking at an Empty House*, μια συλλογή με κείμενα του. Το 1998 ο Βιόλα συμμετέχει για ένα χρόνο σε ένα ερευνητικό πρόγραμμα του Getty Research Institute στο Los Angeles όπου θα μελετήσει τα Πάθη και την αναπαράσταση ακραίων συναισθηματικών καταστάσεων στην Αναγεννησιακή τέχνη. Από την εμπειρία του αυτή θα προκύψει μια σειρά με «ζωγραφικές» βιντεοεγκαταστάσεις με τίτλο *The Passions*, που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων το *The Quintet of the Astonished* (2000) και το περίφημο *Five Angels for the Millennium* (2001). Το 2000 συνεργάζεται με τον μουσικό Trend Reznor του συγκροτήματος Nine Inch Nails για την παραγωγή τριών βίντεο που θα συνοδεύσαν την εκτέλεση ισάριθμων μουσικών κομματιών στην παγκόσμια περιοδεία τους με τίτλο *Fragility*. Το 2002, επηρεασμένος ακόμη περισσότερο από τις υπογραφίες της Ιταλικής αναγεννησιακής ζωγραφικής, θα πραγματοποιήσει το *Going Forth By Day*, ένα μνημειακών διαστάσεων έργο, αποτελούμενο από πέντε βιντεοπροβολές γυρισμένες με τα πιο προηγμένα τεχνολογικά μέσα, που θα παρουσιαστεί στο Μουσείο Guggenheim του Βερολίνου και της Νέας Υόρκης. Το 2004 θα συνεργαστεί με τον σκηνοθέτη Peter Sellars, τον διευθυντή της φιλαρμονικής ορχήστρας του Λος Άντζελες Esa-Pekka Salonen και με την σύζυγο του και διευθύντρια του στούντιο του Kira Peron, στη δημιουργία βίντεο για μια νέα παραγωγή της όπερας του Βάγκνερ *Tristan und Isolde*. Η όπερα παρουσιάζεται το 2004 στο Walt Disney Concert Hall και το 2005 στην Εθνική Όπερα του Παρισιού. Το 2007 στη Βενετία, κατά τη διάρκεια της 52ης Μπιενάλε, εκθέτει στην εκκλησία του San Gallo το *Ocean Without a Shore*, μια τριπλή βιντεοεγκατάσταση με θέμα «την παρουσία των νεκρών στις ζωές μας». Έχει τιμηθεί με πολλά βραβεία και διακρίσεις (Polaroid Video Art Award, Maya Deren Award, Medienkunstpreis, Skowhegan Award), έχει αναγορευτεί επίτιμος διδάκτωρ από διάφορα

ιδρύματα (Syracuse University, The School of the Art Institute of Chicago) και έχει στο ενεργητικό του πλούσια εκθεσιακή δραστηριότητα σε παγκόσμια κλίμακα (Μπιενάλε Βενετίας 2001, Ντοκουμέντα, Κάσελ 1977, 1992). Ζει και εργάζεται στο Λονγκ Μπιτς της Καλιφόρνια.

BILL VIOLA

He was born in 1951 in New York. In 1973 he graduated from the Experimental Studios of the College of Visual and Performing Arts of Syracuse University in New York (BFA) where he studied along Professor Jack Nelson. During his studies he creates his first videotapes, meets with the composer of experimental music David Tudor and works as an exhibition assistant for artists such as Nam June Paik and Peter Campus. In 1974 he realizes his first personal exhibition, with four videos and sound installations, at The Kitchen of New York. During 1974-76 he served as the technical manager at the videoart studio Art / Tapes / 22 in Florence. There he will meet and work with important artists of the avant-garde such as Giulio Paolini, Jannis Kounellis, Mario Merz and Vito Acconci. From 1976 since 1983 he was a visiting professor at WNET / Thirteen Television Laboratory in New York. The same period he realized a number of trips in South Pacific, Indonesia, Canada, Australia, Tunisia and India within the frame of ethnographic and music research. *The Reflecting Pool*, a collection of five video works, emanates from these trips. From 1980 since 1981 he lived in Japan within the frame of a program of mutual cultural exchanges between USA and Japan. During his stay there he studied Buddhism, having as a teacher the painter Daien Tanaka, and was artist in residence at the Sony Corporation's Atsugi Laboratories. In 1983 he taught video at the California Institute for the Arts in Valencia and in 1984 was a hosted artist at the San Diego Zoo in California, in order to examine the forms of animal consciousness. Apart from Japan he will also travel in Himalaya, in Fiji Islands, in South Dakota and southwest USA aiming always to study the specific cultural and natural characteristics of each area. From the beginning of '70 Viola has created videotapes, video installations, sound systems, works for TV, performances with electronic music etc. Today he is considered as one of the pioneering video artists, since he contributed decisively in its establishment as a contemporary art form. In his work he focuses on human experiences, such as birth and death, influenced both from the spiritual traditions of the

Eastern religions and Christian mysticism, while he often uses modern technology as the great masters of the past used traditional painting in order to explore the power and the multidimensionality of human emotions. Within the most important works of this period is the *Hatsu-Yume* (1981), the installation *Room for St. John of the Cross* (1983), *The Passing* (1991) and the *Nantes Triptych* (1992). In 1995 he represented USA in the 46th Biennale of Venice with the work *Buried Secrets*. The same year, *Bill Viola: Reasons for Knocking at an Empty House*, a collection of his writings, will be published. In 1998 Viola takes part for a year in a research program of Getty Research Institute in Los Angeles where he will study the Passions and the representation of extreme emotional situations in the art of Renaissance. From this experience will evolve a series of «painting» - video installations titled *The Passions*, which includes among others *The Quintet of the Astonished* (2000) and the well known *Five Angels for the Millennium* (2001). In 2000 he cooperates with the musician Trent Reznor of the band Nine Inch Nails for the production of three videos that will accompany the performance three music pieces in their *Fragility* world tour. In 2002, influenced even more from the frescos of the Italian Renaissance painting, he will create the *Going Forth By Day*, a work of monumental dimension, that consists of five video projections filmed with the most modern technological means, that will be presented to the Guggenheim Museum of Berlin and New York. In 2004 he will cooperate with the director Peter Sellars, the conductor of the Philharmonic Orchestra of Los Angeles Esa-Pekka Salonen and with his wife and studio manager Kira Perov, for the creation of videos for a new production of Wagner's opera *Tristan und Isolde*. The opera is presented in 2004 in Walt Disney Concert Hall and in 2005 in the National Opera of Paris.

In 2007 in Venice, during the 52nd Biennale, exhibits in the church of San Gallo *Ocean without a Shore*, a triple video installation with subject «the presence of the dead in our lives». He has been honored with several awards (Polaroid Video Art Award, Maya Deren Award, Medienkunstpreis, Skowhegan Award), has been acclaimed honorary professor from several institutions (Syracuse University, The School of the Art Institute of Chicago) and has a rich history of art exhibitions all over the world (Venice Biennale 2001, Documents, Cassel 1977, 1992). He lives and works in Long Beach, California.

2008 *Ocean Without a Shore*, The National Museum of Contemporary Art, Korea, Gyeonggi-do, South Korea
2007 *Bill Viola: The Crossing*, Palm Springs Museum of Art, Palm Springs, CA USA • *Bill Viola: Works from the Tristan Project*, James Cohan Gallery, New York, NY USA
• *Bill Viola: The Quintet of Remembrance*, Utah Museum of Fine Art, Salt Lake City, Utah USA • *Ocean Without a Shore*, Chiesa di San Gallo, Venice
2006 *Bill Viola Love/Death: The Tristan Project*, Haunch of Venison, London • *Bill Viola - Hatsu-Yume (First Dream)*, Mori Art Museum, Tokyo, Japan
2005 *Bill Viola: The Passions*, National Gallery of Australia, Canberra, Australia • *Bill Viola Visions*, Aros Aarhus kunstmuseum, Denmark • *Bill Viola: The Passions*, Fundación "la Caixa," Madrid, Spain
2004 *Bill Viola: Observance*, The Walker Art Gallery, Liverpool, England • *Bill Viola: Temporality and Transcendence*, Guggenheim Museum, Bilbao, Spain (In conjunction with Aarhus Kunstmuseum)
2003 *Bill Viola*, Kukje Gallery, Seoul, South Korea • *Bill Viola: Five Angels for the Millennium*, RuhrTriennale, Gasometer Oberhausen, Germany • *Bill Viola: The World of Appearances*, James Cohan Gallery, New York
• *Bill Viola: The Passions*, J.Paul Getty Museum, Los Angeles / National Gallery, London
2002 *Bill Viola: Something Above, Beyond, Below, Beneath*, Tacoma Art Museum, Tacoma, Washington • *Bill Viola: Going Forth by Day*, Deutsche Guggenheim, Berlin / Solomon R. Guggenheim Museum, New York
2001 *The Quintet of Remembrance*, Metropolitan Museum of Art, New York • *Bill Viola: Five Angels for the Millennium*, Anthony d'Offay Gallery, London
2000 *Stations*, Museum für Neue Kunst, Karlsruhe, Germany • *The World of Appearances*, Helaba Main Tower, Frankfurt
1999 *A Twenty-Five-Year-Survey*, Museum für Moderne Kunst and Schirn Kunsthalle, Frankfurt / The Art Institute of Chicago, Chicago / San Francisco Museum of Modern Art, San Francisco
1998 *A Twenty-Five-Year-Survey*, Stedelijk Museum, Amsterdam • *The Messenger*, Museum Bochum, Bochum, Germany / Old Melbourne Gaol, The Melbourne

Festival

1997 *Fire, Water, Breath*, Guggenheim Museum, Soho, New York • *Science of the Heart*, Milwaukee Art Museum, Wisconsin • *Bill Viola: A 25-Year Survey*, Whitney Museum of American, New York / Los Angeles County Museum of Art • *The Messenger*, South London Gallery, London / *Anglican Cathedral, Video Positive 97*, Liverpool / *The Fruitmarket Gallery*, Edinburgh / *Oriel Mostyn Center for Visual Arts*, Gwynedd, Wales / *Ormeau Baths Gallery*, Belfast / *Douglas Hyde Gallery*, Trinity College, Dublin / *Albright-Knox Gallery*, Buffalo
1996 *The Messenger*, Durham Cathedral, Visual Arts UK, Durham • *Stations*, Württembergischer Kunstverein, Stuttgart • *Trilogy: Fire, Water, Breath*, Chapel Saint-Louis de la Salpetriere, Festival d'Automne à Paris • *Buried Secrets*, Arizona State University Art Museum, Tempe / Institute of Contemporary Art, Boston
1995 *Buried Secrets*, 46 International Vennice, Biennale United States Pavillon / Kestner-Gesellschaft, Hannover, Germany • *Room for St. John of the Cross*, Douglas F.Cooley Memorial Art gallery, Reed College, Portland, Oregon • *Stations*, Stedelijk Van Abbe Museum, Eindhoven, The Netherlands
1994 *Deserts*, (Collaboration with the Ensemble Modern), Wien Modern Konzerthaus, Vienna • *Images and Spaces*, Madison Art Center, Wisconsin • *In the Mind's Eye: A sacred Space*, Oriel, Cardiff, Wales • *Stations*, American Center, Paris • *Territorio do Invisível/Site of the Unseen*, Centro Cultural Banco do Brazil, Rio de Janeiro • *Video installations and Videotapes*, Salzburger Kunstverein, Salzburg
1993 *An Instrument of Simple Sensation 1983*, Anthony d'Offay Gallery, London • Musée d'Art Contemporain, Montreal • *Unseen Images*, Moderna Museet, Stockholm / Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofia, Madrid / Musée Cantonal des Beaux-Arts, Lausanne / Whitechapel Art Gallery, London
1992 *Nantes Triptych*, Chapelle de l'Oratoire, Musée des Beaux-Arts de Nantes, Nantes • *Slowly Turning Narrative*, Institute of Contemporary Art, University of Pennsylvania, Philadelphia, Virginia Museum of Fine Arts, Richmond • *Unseen Images*, Kunsthalle Düsseldorf, Düsseldorf

1991 *Video Projects*, Museum fur Moderne Kunst, Frankfurt

1990 *The Sleep of Reason*, Fondation Cartier pour l'Art Contemporain, Jouy-en-Josas, France

1989 The 3rd Fukui International Video Biennale, Fukui Fine Arts Museum, Fukui, Japan • *Installations and Videotapes*, Winnipeg Art Gallery, Canada

1988 *Reasons for Knocking at an empty House: Video Installations and Videotapes*, Riverside Studios, London
• *Survey of a Decade*, Contemporary Arts Museum, Houston

1987 *Installations and Videotapes*, Museum of Modern Art, New York

1980 *Chott el-Djerid*, Long Beach Museum of Art, California

1979 *Projects*, Museum of Modern Art, New York

1977 *The Kitchen*, New York

1975 *Rain-Three Interlocking Systems*, Everson Museum of Art, Syracuse, New York

1974 *Video and Sound Installations*, The Kitchen, New York

1973 *New Video Works*, Everson Museum of Art, Syracuse, New York

Ομαδικές Εκθέσεις (Επιλογή) / Group Exhibitions (Selection)

2008 *Traces du sacré*, Centre Pompidou, Paris, France
• *California Video*, J. Paul Getty Museum, Los Angeles, CA USA

2007 *Video Trajectories*, MIT List Visual Arts Center, Cambridge, MA USA

2006 *La Video*, Museum of Contemporary Art Sidney, Sydney, Australia • *3. Werkleitz Biennale - sub fiction*, Werkleitz Biennale, Halle (Saale), Germany • *Full House Gesichter einer Sammlung*, Kunsthalle Mannheim, Mannheim, Germany • *Without Boundary: Seventeen Ways of Looking*, Museum of Modern Art, New York • *Dormir, rêver... et autres nuits*, capc Musée d'art contemporain, Bordeaux, France

2005 *BAC! 05*, Center of Contemporary Culture of Barcelona, Barcelona, Spain • *Art and Technology: The Infinite Image; Screens, Visions, Actions*, Spazio Oberdan, Milan, Italy • *Guardami: Percezione del Video/Look at Me: Video Perceptions*, Palazzo delle

Papessa Centro Arte Contemporanea, Siena, Italy • *Roaming Memories*, Ludwig Forum, Aachen, Germany
• *Tiempos de Video: 1965 - 2005*, CaixaForum, Barcelona, Spain • *Southern Exposure*, Museum of Contemporary Art San Diego, San Diego, CA USA • *Video II: Allegorie*, NRW-Forum, Düsseldorf, Germany • *A Kind of Magic*, Lucerne Museum of Art, Lucerne, Switzerland • *Soul Inspired Art*, Episcopal Seminary, Bruges, Belgium • *Videographies-The Early Decades: From the EMST Collection*, National Museum of Contemporary Art, Athens, Greece • *Changes of Mind: Transformation and Belief*, Haunch of Venison, London, UK • *Big Bang, Destruction and Creation in the Art of the 20th Century*, Centre Pompidou, Paris, France • *Water in Myth and Nature*, Kunsthalle der Hypo-Kulturstiftung, Munich, Germany • *Getting Emotional*, The Institute of Contemporary Art, Boston, MA USA • *Marking Time/Moving Images*, Miami Art Museum, Miami, FL USA • *Moscow Biennale of Contemporary Art*, State Pushkin Museum of Fine Art, Russia • *Transcending Time: Recent Work by Bill Viola and Lorna Simpson*, Hood Museum of Art, Dartmouth College, Hanover, NH USA

2004 *Pontormo, Bronzino, and the Medici: The Transformation of the Renaissance Portrait*, Philadelphia Museum of Art, PA, USA • *In Time, No Time*, Paço das Artes, Sao Paulo, Brazil • *Visions of America*, Sammlung Essl, Klosterneuburg, Austria • *In Bed*, Toyota Municipal Museum of Art, Toyota City, Japan • *Shanghai Biennale*, Shanghai Art Museum, Shanghai, China • *The Disembodied Spirit*, Austin Museum of Art, Austin, TX, USA • *L'Ombre du temps*, Galerie nationale du Jeu de Paume, Paris, France • *Sons et lumières, Une histoire du son dans l'art du XXe siècle*, Musée national d'art moderne, Centre Pompidou, Paris, France • *Hypermedia*, Orange County Museum of Art, Newport Beach, CA, USA • *American Temporary Art of the 1990ies II: Bill Viola - Gary Hill - Roni Horn* • *Transcultures*, National Museum of Contemporary Art (EMST), Athens, Greece • *Animals*, Haunch of Venison, London, UK • *Hiper: arte electronica/digital*, Santander Culture Center, Porto Alegre, Brazil • *Laocoon devoured. Art and political violence*, Atrium Museum, Vitoria-Gasteiz, Spain • *Reincarnated Painting*, Paço

das Artes, São Paulo, Brazil • *Modern Means*, Mori Art Museum, Tokyo, Japan • *The Disembodied Spirit*, Kemper Museum of Contemporary Art, Kansas City, MS, USA • *Multiple Spaces*, Staatliche Kunsthalle Baden-Baden, Baden-Baden, Germany • *Presence*, St. Paul's Cathedral, London, UK • *Earth, Air, Fire and Water*, Herron Gallery, Herron School of Art, Indiana University, Indianapolis, USA

2003 *PRO-Smotr, International Exhibition of Video Art*, The State Hermitage Museum and The State Russian Museum, St. Petersburg, Russia • *Traveling - Towards the Border*, National Museum of Modern Art, Tokyo, Japan • *Happiness: A Survival Guide for Art and Life*, Mori Art Museum, Tokyo, Japan • *Zen Concepts* (Painting, Objects & Calligraphy), Haunch of Venison, London, UK • *Process: Encounters in Living Situations/Shifting Spaces*, Museum of Contemporary Art KIASMA, Helsinki, Finland • *The Invisible Thread: Buddhist Spirit in Contemporary Art*, The Newhouse Center for Contemporary Art at Snug Harbor Cultural Center, Staten Island, NY, USA • *The Disembodied Spirit*, Bowdoin College of Museum of Art, Brunswick, ME, USA • *The Body Transformed*, National Gallery of Canada, Ottawa, Canada • *Journey to Now: John Kaldor Art Projects and Collection*, Art Gallery of South Australia, Adelaide, Australia • *Self & Soul: The Architecture of Intimacy*, Asheville Art Museum, NC, USA

2002 *Real Life*, Tate St. Ives, Cornwall, United Kingdom • *Synopsis II: Theologies*, National Museum of Contemporary Art, Athens, Greece • *Like Painting*, Royal Hibernian Academy, Gallagher Gallery, Dublin, Ireland • *Extreme Existence*, Pratt Manhattan Gallery, New York City, NY • *The Power of Art*, Hyogo Prefecture Museum of Art, Kobe, Japan • *Material World: From Lichtenstein to Viola, 25-Years of The Fabric Workshop and Museum*, Museum of Contemporary Art, Sydney, Australia

2001 Venice Biennale, Venice

1997 *Unmapping the Earth*, '97 Kwangju Biennale, Kwangju, Korea

1996 *Along the frontier: Ann Hamilton, Bruce Nauman, Frances Torres, Bill Viola*, International Center of Photography, New York • *Being and Time: The*

Emergence of Video Projection, Albright - Knox Art Gallery, Buffalo, New York • *By Night*, Fondation Cartier pour l'Art Contemporain, Paris • *Islands: Contemporary Installations from Australia, Asia, Europe and America*, Australian National Gallery, Canberra • *Negotiating Rapture: The Power of Art to Transform Lives*, Museum of Contemporary Art, Chicago • *Under Capricorn, the World Over: Art in the Age of Globalization*, Stedelijk Museum, Amsterdam and City Gallery, Wellington, New Zealand • *Views from Abroad: European Perspectives on American art 2*, Whitney Museum of American Art, New York, Museum für Moderne Kunst, Frankfurt

1995 *MultiMediale 4*, Zentrum für Kunst und Medientechnologie - ZKM, Karlsruhe • *Rites of Passage: Art for the End of the Century*, Tate Gallery, London • *3 Biennale d'art contemporain de Lyon*, Musée d'art contemporain, Lyon, France

1994 *Beeld/Beeld*, Museum van Hedendaagse Kunst, Ghent, Belgium • *Ik + de Ander / I and the other: Dignity for All, Reflections on Humanity*, Beurs van Berlage, Amsterdam • *Visions of America: Landscape as Metaphor in the Late Twentieth Century*, Denver Art Museum and the Columbus Museum of Art, Ohio

1993 *American Art in the 20th Century: Painting and Sculpture 1913-1993*, Martin-Gropius-Bau, Berlin, Royal Academy of Arts, London • *Feuer, Erde, Wasser, Luft: Die Vier Elemente*, Deichtorhallen, Hamburg • *Whitney Biennial*, Whitney Museum of American Art, New York • *Widerstand: Denkbilder für die Zukunft*, Haus der Kunst and Staatgalerie Moderner Kunst, Munich

1992 *Art at the Armory: Occupied Territory*, Museum of Contemporary Art, Chicago • *Documenta 9*, Kassel, Germany • *Manifeste: 30 ans de creation en perspective 1960-1990*, Musée National d'Art Moderne - Centre Georges Pompidou, Paris • *Pour la suite du monde*, Musée d'Art Contemporain, Montreal

1991 *Eröffnungsausstellung / Opening Exhibition*, Museum für Moderne Kunst, Frankfurt • *International Art Exhibition Berlin 1991: Metropolis*, Martin-Gropius-Bau, Berlin

1990 *Frames: Festival of Film and Video*, Media Resource Center, Adelaide, Australia • *Life-Size: A Sense of the Real in Recent Art*, the Israel Museum,

Jerusalem • *Passages de l'Image*, Musée National d'Art Moderne, Centre Georges Pompidou, Paris

1989 *Einleuchten: Will, Vorstell & Simul in HH*, Deichtorhallen, Hamburg • *Image World: Art and Media Culture*, Whitney Museum of American Art, New York • *Video-Skulptur: Retrospective und Aktuell 1963-1989*, Kölnischer Kunstverein, Cologne, Kongresshalle, Berlin, Kunsthaus Zürich, Zurich

1988 *Carnegie International*, Carnegie Museum of Art, Pittsburgh • *1988 Australian Biennale. From the Southern Cross: A View of World Art c. 1940-88*, Sydney

1987 *Avant-Garde in the Eighties*, Los Angeles County museum of Art • *The Arts for Television*, Museum of Contemporary Art, Los Angeles, Stedelijk Museum, Amsterdam • *Electrovisions: Japan 87 Television Festival*, Video Gallery SCAN, Tokyo • *L'epoque, la monde, la morale, la passion: Aspects de l'art d'aujourd'hui, 1997-1987*, Musée National d'Art Moderne - Centre Georges Pompidou, Paris • *Whitney Biennial*, Whitney Museum of American Art, New York

1986 *Arte e Scienza: Sez, Arte Technologia Informatica*, Venice Biennale, Venice

1985 *Currents: Transcendencities*, Institute of Contemporary Art, Boston • *Whitney Biennial*, Whitney Museum of American Art, New York

1984 *Het Lumineuze beeld/The Luminous Image*, Stedelijk Museum, Amsterdam • *13 Festival International du Nouveau Cinema & Video*, Montreal

1983 *Whitney Biennial*, Whitney Museum of American Art, New York • *Video As Attitude*, Museum of Fine Arts, Museum of New Mexico, Santa Fe

1982 *'60 -'80: Attitudes/Concepts/Images*, Stedelijk Museum, Amsterdam

1981 *International Video Art Festival*, Theme Pavillon, Portopia '81, Kobe Japan

1979 *Whitney Biennial*, Whitney Museum of American Art, New York • *Everson Video Revue*, Everson Museum of Art, Syracuse, New York

1978 *International Open Encounter on Video*, Tokyo '78, Sogetsu Kaikan, Tokyo

1977 *Documenta 6*, Kassel • *10 Biennale de Paris*, Musée d'Art Moderne de la Ville de Paris, Paris

1975 *Whitney Biennial*, Whitney Museum of American Art, New York

1974 *Kunst bleibt Kunst: Projekt 74*, Kölnischer Kunstverein, Cologne

1972 *St. Jude Invitational Exhibition*, de Saisset Museum, University of Santa Clara, California

Βιβλιογραφία (Επιλογή) / Bibliography (Selection)

2005 - Anna Krogh, Jens Erik Sørensen (eds.), *Bill Viola: Visions*, Aros Aarhus Kunstmuseum, Denmark

2003 - John Walsh (ed.), *Bill Viola: The Passions*, Getty Publications, Los Angeles

2000 - Götz Adriani et al, *Stations: Bill Viola*, Karlsruhe, Germany: Museum für Neue Kunst/ZKM

1997 - Lewis Hyde et al, *Bill Viola: A Twenty-Five-Year Survey*, New York: Whitney Museum of American Art

1995 - Robert Violette (ed), *Reasons for Knocking at an Empty House: Writings 1973-74*, MIT Press, Cambridge, Massachusetts

1994 - Ivana Bentes et al, *Bill Viola: Território do Invisível/Site of the Unseen*, Centro Cultural Banco do Brasil

1992 - Melissa Feldman, Ashley H. Kistler (eds.), *Bill Viola: Slowly Turning Narrative*, Philadelphia: Institute of Contemporary Art

1988 - Marilyn A. Zeitlin (ed.), *Bill Viola: Survey of a Decade*, Houston: Contemporary Arts Museum

1985 - *Bill Viola: Statements by the Artist*, the Museum of Contemporary Art, Los Angeles

1983 - Dany Bloch (ed.), *Bill Viola*, Paris: Musée d'Art Moderne de la Ville de Paris

Το φυλλάδιο εκδόθηκε με την ευκαιρία της έκθεσης *Μπιλ Βιόλα, Επιλογές από τη συλλογή του ΕΜΣΤ*, που οργανώθηκε από το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης σε συνεργασία με το Δήμο Ελευσίνας και παρουσιάστηκε στο Πολιτιστικό Κέντρο Ελευσίνας «Λ. Κανελλόπουλος», από τις 19 Σεπτεμβρίου έως τις 12 Οκτωβρίου 2008

The leaflet was published on the occasion of the exhibition *Bill Viola, Selections from the EMST Collections* which was organized by the National Museum of Contemporary Art in collaboration with the Municipality of Elefsis and presented in the Cultural Centre of Municipality of Elefsis "L. Kanelopoulos" from September 19th to October 12th 2008

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΕΘΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ ΔΗΜΟ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ

ORGANIZATION

NATIONAL MUSEUM OF CONTEMPORARY ART IN COLLABORATION WITH THE MUNICIPALITY OF ELEFSIS

Διάρκεια έκθεσης / Duration of exhibition

19.9.2008 - 12.10.2008

Ώρες λειτουργίας: Καθημερινά, 10.00-14.00

και 17.30-22.00

Opening Hours: Daily, 10:00-14:00 and 17:30-22:00

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΕΘΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ (ΕΜΣΤ)

Γραφεία: Αμвр. Φραντζή 14, 117 43 Αθήνα

Τηλ. 210-9242111-2, Φαξ: 210-9245200

e-mail: protocol@emst.gr

www.emst.gr

<http://fixit-emst.blogspot.com>

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ "ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ"

Δραγούμη 37, 192 00 Ελευσίνα

Τηλ. 210-5544325

e-mail: info@aisxylia.gr

HELLENIC MINISTRY OF CULTURE

NATIONAL MUSEUM OF CONTEMPORARY ART (EMST)

Offices: 14 Amvr. Frantzi street, 117 43 Athens, Greece

Tel: +30 210-9242111-2, Fax: +30 210-9245200

e-mail: protocol@emst.gr

www.emst.gr

<http://fixit-emst.blogspot.com>

"LEONIDAS KANELLOPOYLOS" CULTURAL CENTRE

37, Dragoumi str., 192 00 Elefsis

Tel: +30 210-5544325

e-mail: info@aisxylia.gr

ΕΜΣΤ

